

Nr 96

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 72 § växellagen den 13 maj 1932 (nr 130) m. m.; given Stockholms slott den 19 mars 1965.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt 87 § regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) lag om ändrad lydelse av 72 § växellagen den 13 maj 1932 (nr 130),
- 2) lag om ändrad lydelse av 55 checklagen den 13 maj 1932 (nr 131),
- 3) lag angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 30 maj 1930 (nr 173) om beräkning av lagstadgad tid,
- 4) lag angående ändrad lydelse av 5 § lagen den 27 mars 1936 (nr 81) om skuldebrev.

GUSTAF ADOLF

Herman Kling

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås sådana ändringar i lagstiftningen att alla lördagar under året blir likställda med bankfridagar.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 72 § växellagen den 13 maj 1932 (nr 130)

Härigenom förordnas, att 72 § växellagen den 13 maj 1932¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)²

72 §.

Inträffar växels ————— å söckendag.

Skall åtgärd ————— helgdagar medräknas.

Likställda med allmän helgdag enligt denna lag äro lördagar samt
 enligt denna lag äro lördagar samt
 månaderna april—september samt
 midsommarafton och julafton.
 påskafton, midsommarafton och jul-
 afton.

Vid beräkning ————— ej medräknad.

Uppskovsdagar äge ————— ej rum.

—————
 Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1965.

¹ Senaste lydelse av 72 § se 1962: 53.

² Rent språkliga ändringar har i detta och följande lagförslag inte utmärkts genom kursivering.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 55 § checklagen den 13 maj 1932 (nr 131)

Härigenom förordnas, att 55 § checklagen den 13 maj 1932¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

55 §.

Checks uppvisande ----- å söckendag.

Då den ----- helgdagar medräknas.

Likställda med allmän helgdag enligt denna lag vare lördagar under månaderna april—september samt påskafton, midsommarafton och julafton.

Likställda med allmän helgdag enligt denna lag äro lördagar samt midsommarafton och julafton.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1965.

¹ Senaste lydelse av 55 § se 1962: 54.

Förslag

till

Lag**angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 30 maj 1930 (nr 173)****om beräkning av lagstadgad tid**

Härigenom förordnas, att 2 § lagen den 30 maj 1930 om beräkning av lagstadgad tid¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

2 §.

Infaller tid, då enligt lag eller särskild författning åtgärd sist skall företagas, å söndag eller annan allmän helgdag, å lördag *under månaderna april—september* eller å *påskafton*, midsommarafton eller julafton, må åtgärden företagas å nästa söckendag.

Infaller tid, då enligt lag eller särskild författning åtgärd sist skall företagas, på söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton eller julafton, må åtgärden företagas nästa söckendag.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1965.

¹ Senaste lydelse av 2 § se 1962: 55.

Förslag
till
Lag
angående ändrad lydelse av 5 § lagen den 27 mars 1936 (nr 81)
om skuldebrev

Härigenom förordnas, att 5 § lagen den 27 mars 1936 om skuldebrev¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

5 §.

Är förfallotid — — — — — skuldebrevets utfärdande.

Inträffar skuldebrevs förfallotid å söndag eller annan allmän helgdag, vare nästa söckendag ansedd såsom förfallodag. Lag samma vare, där skuldebrev lyder på betalning inom viss tid, vars sista dag är allmän helgdag. Likställda med allmän helgdag vare enligt denna lag *lördagar under månaderna april—september* samt *påskafton*, *midsommarafton* och *julafton*.

Inträffar skuldebrevs förfallotid på söndag eller annan allmän helgdag, anses nästa söckendag såsom förfallodag. Detsamma gäller, när skuldebrev lyder på betalning inom viss tid, vars sista dag är allmän helgdag. Likställda med allmän helgdag äro enligt denna lag *lördagar* samt *midsommarafton* och *julafton*.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1965.

¹ Senaste lydelse av 5 § se 1962: 56.

1† *Bihang till riksdagens protokoll 1965. 1 saml. Nr 96*

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 5 mars 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON,

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, fråga om *likställande av lördagarna under hela året med bankfridagar* samt anför.

Enligt nuvarande lagstiftning är lördagarna under månaderna april—september likställda med bankfridagar. Inom justitiedepartementet har i januari 1965 upprättats en promemoria (Stencil Ju 1965: 1), vari föreslås att även lördagarna under vinterhalvåret skall jämsättas med bankfridagar. Efter remiss har yttranden över promemorian avgetts av riksåklagaren, hovrätten över Skåne och Blekinge, hovrätten för Nedre Norrland, kommerskollegium, poststyrelsen, bankinspektionen, rikspolisstyrelsen, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Stockholms, Kristianstads, Älvsborgs, Värmlands, Gävleborgs och Västernorrlands län, Fullmäktige i riksbanken, föreningarna Sveriges häradshövdingar och Sveriges stadsdomare, Landsorganisationen i Sverige — som har hört Statstjänarkartellen — Tjänstemännens centralorganisation, Statstjänstemännens riksförbund, Riksförbundet Landsbygdens folk, Svenska kommunförbundet, Svenska stadsförbundet, Svenska landstingsförbundet, Svenska arbetsgivareföreningen, Svenska bankföreningen, Svenska bankmannaförbundet, Svenska sparbanksföreningen, Sveriges advokatsamfund, Sveriges akademikers centralorganisation samt Sveriges jordbrukskasseförbund. Därjämte har bifogats yttranden från överåklagarna i Stockholms och Malmö åklagardistrikt, länsåklagaren i Uppsala län, polismästaren i Stockholms polisdistrikt, handelskamrarna i riket, Sveriges köpmannaförbund och Skånes köpmannaförbund.

Gällande bestämmelser

Inträffar växels förfallodag på söndag eller annan allmän helgdag, får enligt 72 § växellagen den 13 maj 1932 (nr 130) betalning för växeln ej krävas förrän nästa vardag. Alla andra åtgärder med avseende på växel,

såsom uppvisande till godkännande och upptagande av protest, får likaledes vidtas endast på vardag. Om sådan åtgärd skall vara vidtagen inom viss tid, vars sista dag är allmän helgdag, utsträcks tiden att omfatta även påföljande vardag. Vid beräkning av tid skall mellanliggande helgdagar medräknas. Vidare föreskrivs att lördagarna under månaderna april—september, påskafton, midsommarafton och julafton är likställda med allmän helgdag.

I 55 § checklagen den 13 maj 1932 (nr 131) stadgas att uppvisande av check till betalning och upptagande av protest får äga rum endast på vardag. När den sista dagen av föreskriven tid för vidtagande av åtgärd beträffande check, särskilt uppvisande till betalning eller verkställande av protest eller därmed likställt bestyrkande, är söndag eller annan allmän helgdag, utsträcks tiden att omfatta även påföljande vardag. Vid beräkning av tid medräknas mellanliggande helgdagar. Även enligt checklagen är lördagarna under april—september, påskafton, midsommarafton och julafton jämställda med allmän helgdag.

De svenska växel- och checklagarna har utfärdats efter ratificering av mellanfolkliga konventioner, innefattande förpliktelse för konventionsstaterna att införa gemensamma lagar angående växel och check. Staterna äger emellertid i vissa fall göra avvikelser från konventionernas lagtext. Enligt bilaga II art. 18 till konventionen om gemensam växellag (SÖ 1933: 26) kan envar av konventionsstaterna föreskriva, att vissa vardagar skall likställas med helgdagar i fråga om uppvisande av växel till godkännande eller betalning och andra åtgärder avseende växel. I bilaga II art. 27 till konventionen om gemensam checklag (SÖ 1933: 29) har motsvarande befogenhet tillförsäkrats konventionsstaterna i fråga om uppvisande av check till betalning och andra åtgärder avseende check. Det kan också nämnas att enligt art. 22 i bilaga II till växellagskonventionen envar av konventionsstaterna har rätt att i undantagsfall meddela bestämmelser av allmän art, innebärande förlängning av såväl tiden för åtgärder till bevarande av återgångskrav som förfallotider. Liknande föreskrift finns i art. 28 i bilaga II till checklagskonventionen.

I 2 § lagen den 30 maj 1930 (nr 173) om beräkning av lagstadgad tid föreskrivs att om tid, då enligt lag eller särskild författning åtgärd sist skall företas, infaller på söndag eller annan helgdag, på lördag under april—september eller på påskafton, midsommarafton eller julafton, åtgärden får företas nästa vardag.

Om skuldebrevs förfallodag inträffar på söndag eller annan allmän helgdag, skall nästa vardag anses som förfallodag enligt vad som sägs i 5 § andra stycket lagen den 27 mars 1936 (nr 81) om skuldebrev. Detsamma gäller när skuldebrev lyder på betalning inom viss tid, vars sista dag är allmän helgdag. Vidare stadgas att lördagar under april—september samt påskafton, midsommarafton och julafton är likställda med allmän helgdag.

Historik

Beträffande den historiska bakgrunden till de angivna bestämmelserna i växel-, check- och skuldebrevslagarna samt lagen om beräkning av lagstadgad tid må till en början hänvisas till prop. 1961: 46 (s. 7), där redogörelse har lämnats för utvecklingen på lagstiftningsområdet fram till och med 1960 års riksdag.

Systemet att likställa lördagar med bankfridagar infördes efter beslut av 1961 års riksdag, som biföll lagförslag i prop. 1961: 46 (L¹U 19, rskr 132) med innebörd att lördagarna under månaderna juni—september jämställdes med bankfridagar. Bakgrunden till dessa lagändringar har redovisats i prop. 1962: 63 (s. 8).

Inom justitiedepartementet upprättades därefter en den 11 januari 1962 dagtecknad promemoria (Stencil Ju 1962: B 1), vari föreslogs att med bankfridagar skulle likställas även lördagarna under april och maj. Förslaget, som var föranlett av den fortsatta utvecklingen mot lediga lördagar på arbetsmarknaden, tillstyrktes eller lämnades utan erinran i så gott som samtliga remissyttranden. Flera remissorgan ansåg emellertid att man borde ta steget fullt ut och likställa också vinterhalvårets lördagar med bankfridagar. Man pekade därvid särskilt på den fortskridande utvecklingen inom det enskilda näringslivet mot fem dagars arbetsvecka under hela året.

I proposition till 1962 års riksdag (prop. 1962: 63) föreslogs i enlighet med promemorian att april och maj skulle fogas till de månader under vilka lördagar skulle vara likställda med allmän helgdag enligt föreskrifterna i 72 § växellagen, 55 § checklagen, 2 § lagen om beräkning av lagstadgad tid och 5 § skuldebrevslagen. Till stöd för förslaget anförde jag inledningsvis följande.

Under senare år har arbetstiden för anställda i allt större utsträckning förlagts så, att lördagarna under sommarmånaderna blivit helt tjänstefria. Som en följd av denna utveckling och med beaktande av den i allmänhet tillämpade sommararbetstiden företogs genom lagstiftning förra året sådana ändringar i växel-, check- och skuldebrevslagarna samt lagen om beräkning av lagstadgad tid, att lördagarna under månaderna juni—september blev likställda med bankfridagar. Lagstiftningen medförde att de arbetstagare, som åtnjöt lediga lördagar under nämnda tid, genom att i förekommande fall slippa olägenheten av utlöpande fataliteter bättre kunde utnyttja denna ledighet till vila och rekreation. Vidare öppnades möjlighet för domstolar, förvaltningsmyndigheter och banker att hålla sina expeditioner och kontor stängda under de ifrågavarande lördagarna. Härigenom skapades förutsättningar för ytterligare grupper av arbetstagare att komma i åtnjutande av fria sommarlördagar.

Efter att ha redogjort för vissa uttalanden, som chefen för civildepartementet hade gjort i prop. 1962: 1 (bil. 2 s. 7) angående förläggning av arbetstid för personal i offentlig och i privat tjänst, fortsatte jag bl. a.

För egen del vill jag tillstyrka, att lördagarna även under månaderna april och maj nu göres till bankfridagar. En sådan utvidgning synes innebära en naturlig och lämplig anpassning till det läge med avseende å arbetstidens förläggning, som numera inträtt inom såväl den offentliga som den privata sektorn av arbetsmarknaden. Givetvis kan utvecklingen leda till att lördagarna under hela året i allmänhet blir arbetsfria. Jag anser emellertid tiden ännu icke vara mogen för en lagstiftning, varigenom årets samtliga lördagar jämställs med bankfridagar. I anslutning härtill vill jag upplysa att, enligt en inom Svenska arbetsgivareföreningen gjord undersökning avseende maj 1961, icke mer än ungefär 16 procent av tjänstemännen inom föreningens område hade femdagarsvecka året runt. Motsvarande procenttal var för arbetsledarna omkring 12. Någon särskild utredning om förekomsten av femdagarsvecka året runt för industriarbetare har icke gjorts av föreningen under de senaste åren. Enligt vad som uppgivits kan emellertid uppgiften beträffande arbetsledarna antagas ge ett ungefärligt mått på femdagarsveckans utbredning också för industriarbetarnas del.

Huruvida och i vilken omfattning banker och andra kreditinrättningar skall utnyttja den ökade möjligheten att hålla sina kontor stängda på sommarlördagarna, är — såsom också framhållits vid remissbehandlingen — frågor som får lösas vid överläggningar mellan arbetsmarknadens parter.

Första lagutskottet (1962: 16) påpekade att enligt ett flertal remissinstansers uppfattning flera skäl talade för att bestämmelser om bankfridagar gjordes tillämpliga beträffande alla lördagar under året. Den föreslagna lagstiftningen borde emellertid i första hand ses mot bakgrund av de bestämmelser som från och med år 1962 kom att gälla för statstjänstemännens arbetstider under sommarhalvåret. Med hänsyn härtill fann sig utskottet ej böra framställa någon erinran mot en lagstiftning i överensstämmelse med propositionen.

Riksdagen (rskr 111) biföll propositionen och de berörda lagrummen i växel-, check- och skuldebrevslagarna samt lagen om beräkning av lagstadgad tid fick sin nuvarande lydelse. I anslutning till lagstiftningen beslöt Kungl. Maj:t ändringar även i vissa administrativa författningar.

Det må tilläggas att såväl propositionen som utskottsutlåtandet vid 1962 års riksdag innehöll uttalanden om behovet av att anpassa bestämmelserna i 1 kap. 15 § rättegångsbalken till den nya lagstiftningen om bankfridagar. Dessa bestämmelser reglerar frågan i vilken omfattning det är tillåtet att göra avbrott i huvudförhandling inför allmän domstol. Spörsmålet har sedermera varit föremål för särskild utredning och framförda önskemål i ämnet har tillgodosetts genom ändring av nämnda lagrum, vilken trätt i kraft den 1 juli 1963 (jfr prop. 1963: 156 s. 11, L'U 27, rskr 258).

Läget på arbetsmarknaden i fråga om arbetstidens förläggning

I prop. 1965: 1 (bil. 2 s. 5) har chefen för civildepartementet anmält spörsmålet om lördagstjänstgöringen vid de statliga myndigheterna. Han erinrar om att lediga lördagar har kunnat tillämpas från och med den 1 april 1962 under perioden april—september för sådan personal, på vilken bestäm-

melserna om sommararbetstid i allmänna verksstadgan och andra av Kungl. Maj:t utfärdade arbetstidsbestämmelser är tillämpliga. Vidare framhåller han att det nu kan konstateras att ordningen med lediga lördagar tillämpas i mycket stor omfattning även under vinterhalvåret inom den privata sektorn av arbetsmarknaden, främst då inom Stockholmsområdet. Stockholms stad övergick den 1 januari 1965 till femdagarsvecka för huvuddelen anställda hos staden. Det har av olika myndigheter påpekats att avsaknaden av möjligheter till lediga lördagar året runt menligt påverkar rekryteringsbetingelserna, särskilt när det gäller kontorspersonal. Med hänsyn till dessa förhållanden finner chefen för civildepartementet påkallat att ompröva reglerna om arbetstidens förläggning för personal för vilken gäller arbetstidsbestämmelserna i allmänna verksstadgan eller häremot svarande bestämmelser i andra författningar som har utfärdats av Kungl. Maj:t. Om riksdagen inte har något att erinra mot en dylik omprövning, ankommer det på Kungl. Maj:t att vidta åtgärder för att söka i möjlig mån anpassa här avsedda personalgruppers arbetstidsförläggning till vad som gäller för motsvarande grupper på den allmänna arbetsmarknaden.

Riksdagen har inte haft något att erinra mot detta förslag (SU 14, rsk 14).

Enligt en av Svenska arbetsgivareföreningen företagen undersökning per augusti 1963 rörande tjänstemän och arbetsledare inom föreningens område åtnjöt något mer än hälften femdagarsvecka året runt. Från Landsorganisationen har upplysts att åtminstone 65—70 % av arbetarna inom industrin per januari 1965 torde ha fria lördagar under hela året.

Departementspromemorian av januari 1965

Med hänsyn till den situation som numera har inträtt inom såväl den offentliga som den privata sektorn av arbetslivet bör man nu, uttalas i promemorian, ta steget fullt ut och låta årets samtliga lördagar bli likställda med bankfridagar. För en sådan utvidgning åberopas skäl av samma slag som de, vilka har legat till grund för nuvarande lagstiftning på området. I enlighet härmed föreslås att 72 § växellagen, 55 § checklagen, 2 § lagen om beräkning av lagstadgad tid och 5 § skuldebrevslagen ändras så, att — förutom påskafton, midsommarafton och julafton — alla lördagar likställs med allmän helgdag. Något hinder mot de föreslagna ändringarna i växel- och checklagarna möter ej i de konventioner i ämnet till vilka Sverige har anslutit sig. Den nya lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 oktober 1965.

I promemorian framhålls särskilt att de ändringar i lagstiftningen som sålunda har förordats ingalunda innebär någon skyldighet för banker och andra kreditinstitut att helt hålla sina kontor stängda på lördagar. Frågan i vilken utsträckning dessa inrättningar kommer att utnyttja den vidgade möjligheten härtill får liksom på andra områden av samhällslivet bedömas

efter den grad av service de anser sig böra tillhandahålla allmänheten och lösas vid förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter.

Under förarbetena till gällande lagstiftning om lördagars likställande med bankfridagar uppmärksammades bl. a. rättegångsbalkens regler om tidsfrister vid straffprocessuella frihetsberövanden. I prop. 1961: 46 med förslag att lördagarna under juni—september skulle likställas med bankfridagar anfördes (s. 23) att ett genomförande av den föreslagna lagstiftningen kunde komma att påverka t. ex. den tidsfrist som enligt 24 kap. 12 § rättegångsbalken gäller för avlåtande av häktningsframställning. Det läge som hade uppstått genom den ifrågasatta ändringen av lagen om beräkning av lagstadgad tid ansågs likväl inte föranleda någon jämkning av nämnda stadgande. Det erinrades om att huvudregeln enligt rättegångsbalken är att häktningsframställning skall avlåtas så snart det kan ske och att det endast är den yttersta maximifristen, som påverkas av en tillämpning av stadgandet i 2 § lagen om beräkning av lagstadgad tid. I 1962 års departementspromemoria, som låg till grund för lagstiftningen om att även lördagarna i april och maj skulle jämsställas med bankfridagar, påpekades att uttalandena i nämnda proposition syntes vara tillämpliga även vid genomförandet av den lagstiftning som avsågs i promemorian.

Varken uttalandena i prop. 1961: 46 eller påpekandet i 1962 års departementspromemoria föranledde några erinringar vid ärendenas fortsatta handläggning. Enligt vad som framhålls i 1965 års promemoria innebär den nu föreslagna utvidgningen av tillämpningsområdet för lördagars likställande med bankfridagar inte någon nyhet från principiella synpunkter i förhållande till rådande ordning. Frekvensen av lördagar som jämsställs med bankfridagar ökar dock. Vidare må beaktas att, medan det enligt gällande regler kan uppkomma en sammanhängande period av helgdagar och därmed likställda dagar om högst fyra dagar (t. ex. vid påsk), det genom förslaget i undantagsfall — nämligen vid jul under de år då julafton inträffar på en måndag eller onsdag — kan uppstå en sådan period om fem dagar. Otvivelaktigt kan det förhållandet, uttalas i promemorian, att stadgade tidsfrister kan bli förlängda på grund av mellankommande helgdagar och jämförliga dagar innebära olägenheter exempelvis för en anhållen person. Emellertid synes olägenheter av denna art svårigen kunna undvikas helt. Så t. ex. torde, som 1951 års rättegångskommitté har anmärkt i ett utlåtande den 6 augusti 1954, den utredning som fordras för prövning av häktningsfrågan stundom kunna fördröjas av att polisens arbete inte kan bedrivas på samma sätt under helgdagar som under vardagar. I varje fall synes vinterlördagarnas jämsställande med bankfridagar knappast utgöra tillräckligt skäl att samtidigt ändra rättegångsbalkens föreskrifter om tid för avlåtande av häktningsframställning och om andra liknande tidsfrister (jfr bl. a. 24 kap. 13 § angående tid för hållande av häktningsförhandling). Det får enligt promemorian förutsättas att myndigheterna tillämpar dessa

föreskrifter så som avsetts och att fristerna sålunda inte utsträcks längre inom den föreskrivna ramen än vad som oundgängligen påkallas av omständigheterna. Det är att märka att regeln om att lördagar är likställda med helgdagar vid beräkning av lagstadgad tid inte i och för sig hindrar t. ex. att en häktningsförhandling hålls på en lördag, om skäl föreligger. En annan sak är att ordningen med tjänstefria lördagar inom arbetslivet kan lägga praktiska hinder i vägen.

I promemorian sägs att genomförandet av den föreslagna lagstiftningen också aktualiserar vissa ändringar i författningar som har utfärdats i administrativ ordning. Det bör sålunda övervägas att jämka gällande bestämmelser om arbets-, mottagnings- och expeditionstider vid domstolar och förvaltningsmyndigheter. Vidare torde det bli erforderligt att ändra t. ex. 4 § kungörelsen den 18 november 1932 (nr 522) angående inskrivningsdomare och inskrivningsdagar med tanke på det fallet att julafton infaller på en onsdag. Enligt stadgandets nuvarande lydelse skall den inskrivningsdag som enligt grundregeln skolat hållas på onsdagen i stället hållas efterföljande lördag, vilket efter den nya ordningen synes vara mindre lämpligt.

Remissyttrandena

Det i departementspromemorian framlagda förslaget till lagändringar har tillstyrkts eller lämnats utan erinran i så gott som alla yttranden. Flera remissinstanser påpekar att de redan i sina yttranden i samband med 1961 och 1962 års reformer på området har förordat eller ifrågasatt en lagstiftning varigenom lördagarna året runt blev likställda med bankfridagar.

Med hänsyn till föreliggande uppgifter om redan genomförd eller väntad övergång till femdagarsvecka under hela året inom den privata och den offentliga sektorn av arbetsmarknaden anser *länsstyrelsen i Stockholms län* att alla lördagar numera bör likställas med bankfridagar. Reformen utgör en naturlig följd av statsmakternas tidigare ställningstaganden beträffande lördagarna under sommarhalvåret. *Länsstyrelsen i Kristianstads län* pekar på att man inom de kommunala och enskilda sektorerna av arbetslivet till övervägande del övergått till arbetsfria lördagar även under vinterhalvåret. Enligt länsstyrelsens mening bör man lagstiftningsvägen skapa förutsättningar för att utsträcka de bankfria lördagarna till att omfatta hela året. Genom den föreslagna ändringen av reglerna om beräkning av lagstadgad tid får även de statliga myndigheterna möjlighet att hålla sina expeditioner stängda lördagarna året runt. Enligt *Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare* möjliggör förslaget att de statliga och kommunala myndigheterna kan börja tillämpa femdagarsvecka hela året. Handelskammaren finner inte någon anledning varför ej arbetstagarna inom förvaltningen skulle åtnjuta lediga lördagar i samma utsträckning som inom den privata sektorn. *Statstjänstemännens riksförbund* anser att den redan före-

liggande ordningen med lediga lördagar under hela året för flertalet tjänstemän på den svenska arbetsmarknaden motiverar en lagstiftning av det innehåll som förordas i promemorian. *Sparbanksföreningen* har inte något att invända mot lagändringarna, sedda som tekniska förberedelser till den ökning av antalet fria lördagar som utvecklingen på arbetsmarknaden väntas medföra. I yttrandet från *bankmannaförbundet* understryks olägenheten i det nuvarande systemet med endast halva årets lördagar som bankfripardagar. Det har visat sig att det på många håll inte står klart för allmänheten, att efter september månads utgång 1964 fatalietiden för växlar m. m. utlöper på lördagar under vinterhalvåret. En lagstiftning som i detta avseende jämställer alla lördagar under året torde vara att föredra framför den nuvarande ordningen. *Kommerskollegium*, som finner det naturligt att steget nu tas fullt ut och att de författningsmässiga hindren mot att likställa samtliga lördagar med allmän helgdag undanröjs, anser att de föreslagna ändringarna i växellagen, lagen om beräkning av lagstadgad tid och lagen om skuldebrev inte medför olägenheter i och för sig. Däremot ifrågasätts, om ej den föreslagna lydelsen av 55 § checklagen är oläglig. Den innebär nämligen att check hädanefter över huvud inte får uppvisas till betalning på lördag. En jourtjänst hos bankerna på lördagarna kan då till stor del bli illusorisk. Kollegium ifrågasätter därför om ej bestämmelsen bör omformuleras.

Många remissinstanser framhåller den föreslagna lagstiftningens betydelse med hänsyn till möjligheten för statsmyndigheterna att konkurrera om arbetskraften. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* uppger att det på senare tid såväl i hovrätten som i domsagorna därunder har framträtt betydande svårigheter att rekrytera och behålla dugande kontorspersonal. Detta har medfört att det i viss utsträckning varit nödvändigt att flytta arbetsuppgifter från domstolsbiträden till den rättsbildade arbetskraften. Härigenom har syftet med 1959 års biträdesreform kommit att i viss mån förfelas. Svårigheterna har visat sig delvis bottna i att den enskilda arbetsmarknaden och kommunerna har möjlighet att erbjuda sina arbetstagare femdagarsvecka året runt. Hovrätten understryker därför det angelägna i att möjlighet öppnas för en motsvarande förläggning av arbetstiden inom statsförvaltningen. Enligt *länsstyrelsen i Älvsborgs län* skulle förslaget genomförande möjliggöra en från rekryterings synpunkt önskvärd anpassning av arbetstidsförläggningen på det statliga området till vad som gäller på den allmänna arbetsmarknaden. Liknande synpunkter anförs av *Väster-norrlands och Jämtlands läns handelskammare, häradsövdingeföreningen* och *överåklagaren i Stockholms åklagardistrikt*. De båda sistnämnda remissorganen betonar dessutom att den föreslagna lagstiftningen kan föranleda behov av personalförstärkningar. *Poststyrelsen* säger att en ökad tillämpning av ordningen med lediga lördagar under vinterhalvåret givetvis skulle få stora återverkningar för postverkets del bl. a. beträffande möjligheterna

att konkurrera om arbetskraften och i fråga om belastningen på de organ som under alla förhållanden måste vara i verksamhet på lördagar. Dessa verkningar kan förutses bli av såväl positiv som negativ art. Styrelsen anser sig dock inte böra gå närmare in på dessa förhållanden i detta sammanhang.

En negativ inställning till den föreslagna lagstiftningen i sak kommer till uttryck endast på några enstaka håll. Sålunda har varken *Riksförbundet Landsbygdens folk* eller *Skånes köpmannaförbund* funnit sig kunna tillstyrka förslaget med hänsyn till den försämring av bankernas betjäning av allmänheten som väntas bli en följd av förslagets genomförande. *Östergötlands och Södermanlands handelskammare* förordar att lagändringarna ställs på framtiden. Om det ordnas med vederbörlig service på lördagarna inom kreditväsendet, kommer frågan dock i ett annat läge.

Beträffande lagförslagets formella utformning påpekar *hovrätten över Skåne och Blekinge* att det, om lördag hela året skall vara en arbetsfri dag, synes mindre tillfredsställande att uttrycka detta så, att lördag likställs med allmän helgdag. Det synes vara bättre att t. ex. i skuldebrevslagen ange att, om skuldebrevs förfallodag inträffar på lördag eller på söndag eller annan allmän helgdag, nästa söckendag anses som förfallodag. Som likställda med allmän helgdag behöver då endast anges midsommarafton och julafton. Påskafton som alltid är lördag behöver inte nämnas särskilt. Övriga lagförslag bör enligt hovrättens mening redigeras i överensstämmelse härmed. Också i yttrandena från *riksåklagaren*, *överåklagaren i Malmö åklagardistrikt* och *advokatsamfundet* anmärks att påskafton alltid infaller på en lördag och därför ej behöver anges särskilt i lagtexten.

Sveriges akademikers centralorganisation betonar angelägenheten av att lagändringarna kan tillämpas från och med den 1 oktober 1965. Även *Landsorganisationen* uttalar att lagstiftningen torde träda i kraft nämnda dag.

Spörsmålet om den föreslagna lagstiftningens följdverkningar i fråga om betjäningen av allmänheten — i synnerhet från bankernas och andra kreditinstituts sida — har tilldragit sig stort intresse. *Bankinspektionen* påpekar att ett likställande av samtliga lördagar med bankfridagar medför vissa problem med avseende på kundtjänsten. Att söka skapa en tillfredsställande ordning synes dock vara ett spörsmål, som torde böra lösas genom förhandlingar mellan företrädare för kreditväsendet och berörda personalgrupper. Även i yttrandena från *bankmannaförbundet* och *sparbanksföreningen* framhålls att det rör sig om en förhandlingsfråga.

I sina tidigare yttranden beträffande sommarhalvårets lördagar underströk *Skånes handelskammare* vikten av att lagstiftningen inte av myndigheter och banker togs till intäkt för att hålla stängt dessa lördagar. Eftersom det är ett faktum att allmänheten under vinterhalvåret i större utsträckning än annars utnyttjar lediga lördagar till uppköp, bankaffärer etc., an-

ser handelskammaren det nu vara än mer angeläget att framhålla betydelsen av att behovet av service tillgodoses. Den ökade användningen av checkar som betalningsmedel markerar ytterligare detta behov. Det kan inte rimligen begäras av detaljhandeln att den skall lösa in checkar på högre belopp än dem bankerna garanterar. Om detaljhandeln inte har möjlighet att begära upplysning hos bankerna om kunder, kan allmänheten därför många gånger komma att hindras i sina inköp. Även turismens ökning över hela året påkallar särskild uppmärksamhet. En förutsättning för handelskammarens positiva ställningstagande till föreliggande förslag har varit att dess genomförande inte medför att allmänhetens och näringslivets berättigade krav på service eftersätts. På liknande sätt yttrar sig *Sveriges Köpmannaförbund*. Enligt vad förbundet anför har bankernas lördagsstängning tidigare på många håll i landet vållat inte bara allmänheten utan också butikshandeln betydande olägenheter. Dessa blir ännu mer besvärande genom den ökade användningen av checkar som betalningsmedel. Butikerna tvingas att under lördagarna i mycket stor utstäckning överta bankernas självklara servicefunktion att inlösa allmänhetens checkar. Vid köp i butikerna betalas ej endast varorna med checkar utan kunder begär ofta att även få kontanter för ytterligare checkbelopp. Butikshandeln har självfallet svårt att avvisa sådana önskemål. Genom bankernas lördagsstängning blir det ofta svårt att hålla de kontantkassor som fordras härför. Det är enligt förbundets mening angeläget att bankerna vidtar åtgärder för att det skall finnas tillgång till erforderligt antal bankkontor som kan fullgöra jourtjänst under lördagarna. Jourtjänsten kan vara begränsad men bör möjliggöra inlösen av checkar, växling och eventuellt andra liknande funktioner. Erfarenheter från utlandet visar att sådan jourtjänst är möjlig att upprätthålla till fördel för såväl allmänheten som butikshandeln. Enligt *Ostergötlands och Södermanlands handelskammare* är situationen, i varje fall för de medelstora och mindre städerna, under sommarhalvåret väsentligen en annan än under det mörka halvåret. Under sommarmånaderna och även under våren och den tidigare delen av hösten lämnar ett mycket stort antal familjer städerna på lördagarna samtidigt som många personer från kringliggande landsbygd besöker städerna just på lördagarna. I synnerhet under vinterhalvåret har lördagarna kommit att framstå som mycket väsentliga från kommersiell synpunkt. Allmänheten kräver i många sammanhang — t. ex. i fråga om bensinstationer, kommunikationer, post, telegraf, köpenskap — service den vardag i veckan då man är ledig, d. v. s. lördagarna. Man kan ej bortse från att banker och andra kreditinstitut har servicefunktioner som väl låter sig jämföras med andra samhällsområden. *Riksförbundets Landsbygdens folk* anser sig kunna räkna med att bankerna omedelbart kommer att införa lördagsstängning året runt, om föreliggande förslag genomförs. Enligt förbundets mening innebär en sådan utveckling en långtgående försämring av bankernas service till allmänhe-

ten. Inte minst landsbygdsbefolkningen och därmed jordbrukarna, som i regel har långt till tätort med bankinrättningar, skulle bli lidande. Redan stängningen under sommarhalvåret har medfört betydande olägenheter. Det har också framkommit att bankerna inte är beredda ens att söka upprätthålla jourtjänst under lördagarna. Man kan sålunda ej räkna med att bankerna skall konkurrera med varandra genom att erbjuda allmänheten service i olika former på lördagarna. Allmänhetens önskemål blir därmed helt asidosatta. Även i *jordbrukskassförbundets* yttrande framhålls att landsbygdsbefolkningen, särskilt jordbruksbefolkningen som jordbrukskassorna i stor utsträckning betjänar, gärna begagnar lördagen för inköp och bankbesök i tätorterna. Före lördagsstängningens införande i bankerna var lördagarna den veckodag, då det största antalet jordbrukskassor hade expeditionen öppen. Nu föreslagna åtgärder synes i och för sig inte utgöra hinder för fortsatt öppethållande på lördagar. Frågan härom ligger på förhandlingsplanet.

Synpunkter av liknande art återfinns också i yttrandena från *länsstyrelsen i Kristianstads län, stadsförbundet, Skånes Köpmannaförbund* samt ytterligare ett antal handelskammare.

Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare anmärker att ett införande av lediga lördagar året runt inom förvaltningen inte bör ske på ett så radikalt sätt, att de serviceanspråk allmänheten ställer på statliga och kommunala myndigheter åsidosätts. Genom övergången till femdagarsvecka har arbetstiden per arbetsdag förlängts, vilket betyder att allmänhetens möjligheter till kontakter med förvaltningen försämras. Handelskammaren understryker därför att ett förlängt öppethållande under en eller ett par dagar bör tillämpas inom den statliga och kommunala sektor som betjänar allmänheten.

I överensstämmelse med de synpunkter som har framförts i promemorian anser remissinstanserna inte att den förordade lagstiftningen föranleder ändringar i rättegångsbalkens bestämmelser om tidsfrister vid processuella frihetsberövanden. *Riksåklagaren* upplyser att gällande regler om beräkning av lagstadgad tid såvitt bekant inte har förorsakat några olägenheter av betydelse i de avseenden som berör åklagarverksamheten. Enligt vad *överåklagaren i Stockholms åklagardistrikt* upplyser har åklagarmyndigheten där tillämpat ett jourssystem under den tid ordningen med tjänstefria lördagar har gällt hittills. På grund av jourtjänstgöringen har ordningen med tjänstefria lördagar inte påverkat tidsfristen för avlåtande av häktningsframställningar. Jourhavande åklagarna kommer även i fortsättningen att åläggas att infinna sig på myndigheten alla tjänstefria lördagar för att handlägga frågor om frihetsberövanden. Åklagarna får enligt överåklagarens mening också anses skyldiga att infinna sig vid häktningsförhandling som Stockholms rådhusrätt skulle finna skäl att utsätta på tjänstefri lördag. För *polismästaren i Stockholms polisdistrikt* framstår det som uppenbart

att ärenden rörande personer som har berövats friheten alltid skall handläggas med största möjliga skyndsamhet. Sådana ärenden kan emellanåt fördröjas vid sammanhängande helgdagar på grund av svårigheter att anträffa personer som måste höras innan slutlig ställning kan tas. Fördröjningen bör emellertid inte få äga rum med anledning av att samhällsfunktionerna har satts ur spel. Inom polis- och åklagarväsendet torde nuvarande jourssystem vara tillräckligt. Frågan om det inom domstolsväsendet bör finnas jourhavande häktningsdomare vid längre sammanhängande perioder av helgdagar och därmed likställda dagar bör övervägas. *Överåklagaren i Malmö åklagardistrikt* anser att vissa betänkligheter givetvis kan anföras rörande den utsträckning av tiden för avgivande av häktningsframställning som den föreslagna ändringen i lagen om beräkning av lagstadgad tid skulle kunna innebära. Redan nu föreligger denna situation, eftersom lördagarna under tiden april—september är bankfridagar. Såvitt överåklagaren har sig beaktat har emellertid ingen åklagare under hänvisning till detta stadgande underlåtit att göra häktningsframställning senast femte dagen efter anhållningsbeslutet. I yttrandet från *länsåklagaren i Uppsala län* framhålls att det endast undantagsvis torde bli aktuellt att utsträcka tidsfristen i 24 kap. 12 § rättegångsbalken med tillämpning av lagen om beräkning av lagstadgad tid. Vidare anser länsåklagaren att rättsförhandlingar ej bör hållas på lördagar, om tjänstemän inom domstols- och åklagarväsendet genom förhandlingar tillerkänns rätten till fria lördagar. Han vänder sig mot uttalandet i promemorian att det inte möter hinder i och för sig att hålla häktningsförhandling på en lördag, om skäl föreligger.

Departementschefen

Under åren 1961 och 1962 företogs i två etapper sådana ändringar i växel-, check- och skuldebrevslagarna samt lagen om beräkning av lagstadgad tid, att lördagarna under månaderna april—september blev jämställda med bankfridagar. Lagändringarna var en följd av den utveckling mot tjänstefria lördagar under sommarhalvåret som hade ägt rum inom såväl den offentliga som den enskilda sektorn av arbetsmarknaden. Reformen medförde att arbetstagare, som åtnjöt lediga lördagar under nämnda period, genom att slippa olägenheten av utlöpande fatalietider bättre kunde utnyttja denna ledighet till vila och rekreation. Genom att domstolar, förvaltningsmyndigheter och banker fick möjlighet att hålla sina expeditioner och kontor stängda under sommarhalvårets lördagar skapades därjämte förutsättningar för ytterligare kategorier arbetstagare att erhålla fria lördagar under motsvarande tid.

När gällande bestämmelser om lördagars likställande med bankfridagar infördes, övervägdes framförda förslag att bestämmelserna skulle göras tillämpliga på alla lördagar under året. Mot bakgrunden av då rådande för-

hållanden på arbetsmarknaden ansågs tiden dock ännu inte vara mogen för en så vittgående reform. Den fortsatta utvecklingen mot ökad tillämpning av ordningen med lediga lördagar har emellertid gett anledning att ånyo pröva frågan.

Med hänvisning till det läge som numera har inträtt i fråga om förläggningen av arbetstid inom allmän och enskild verksamhet har i departementspromemorian föreslagits att man tar steget fullt ut och låter lördagarna året runt bli likställda med bankfridagar. Remissinstanserna har praktiskt taget genomgående ställt sig positiva till förslaget och jag vill för egen del också ansluta mig till det. Systemet med femdagarsvecka — i vilken som regel lördagen är tjänstefri — under hela året har nu slagit igenom inom arbetslivet i avsevärd omfattning. Det synes följdriktigt att anpassa lagstiftningen om fataliteter därefter. En sådan åtgärd ligger också i linje med de önskemål som har framförts i två likalydande motioner i ämnet vid årets riksdag (I: 97 och II: 122).

De lagbestämmelser som berörs av den föreslagna utvidgningen är 72 § växellagen, 55 § checklagen, 2 § lagen om beräkning av lagstadgad tid och 5 § skuldebrevslagen. Enligt promemorian bör dessa bestämmelser ändras så, att — förutom påskafton, midsommarafton och julafton — alla lördagar likställs med allmän helgdag. Kommerskollegium har ifrågasatt en ändring i 55 § checklagen av vidare innebörd. En sådan omarbetning är jag inte beredd att överväga i detta sammanhang. Jag vill härvid framhålla att föreliggande förslag om bankfridagar inte innebär någon principiell nyhet.

De formella ändringar i lagförslagen som hovrätten över Skåne och Blekinge har förordat med utgångspunkt i lydelsen av 5 § skuldebrevslagen lämpar sig mindre väl, när det gäller bestämmelserna i 72 § växellagen och 55 § checklagen. Beträffande utformningen av sistnämnda båda lagrum bör för övrigt även konventionerna på växel- och checkrättens område beaktas. Med hänsyn härtill anser jag den teknik som har förordats i promemorian vara att föredra. Påskafton, som ju alltid infaller på en lördag, synes emellertid inte behöva anges särskilt bland de helgdagsaftnar som är att likställa med helgdag.

Den föreslagna lagstiftningen, mot vilken hinder inte möter i växel- och checklagskonventionerna, bör träda i kraft den 1 oktober 1965.

Vid remissbehandlingen har på många håll uttalats farhågor för den försämring av bankers och andra kreditinstituts service som kan bli följderna av den föreslagna lagstiftningen. Man syftar på de olägenheter som kan uppkomma, om dessa inrättningar håller sina kontor stängda på lördagarna. I åtskilliga yttranden framhålls som ett angeläget önskemål att åtminstone någon form av jourtjänst ordnas dessa dagar genom bankernas försorg. I denna fråga vill jag understryka uttalandet i promemorian att lagändringarna ej innebär skyldighet för bankerna och liknande institut att ha helt stängt på lördagarna. Som har påpekats i promemorian och även i remiss-

yttrandena får spörsmålet, i vilken mån dessa inrättningar skall utnyttja den ökade möjligheten att hålla stängt på lördagar, liksom när det gäller andra samhällsområden bedömas efter det mått av service de anser sig böra tillhandahålla och lösas vid förhandlingar mellan parterna på arbetsmarknaden.

Enligt vad som anförs i promemorian påkallar den förordade lagstiftningen inte några ändringar i rättegångsbalkens regler om tidsfrister vid straffprocessuella frihetsberövanden. Jag delar denna uppfattning, som har vunnit stöd i yttrandena. Emellertid vill jag framhålla vikten av att de berörda myndigheterna tillämpar reglerna så, att fristerna inte utsträcks längre inom de föreskrivna gränserna än vad som är absolut nödvändigt. Samtidigt vill jag erinra om att den omständigheten, att lördagar vid beräkning av lagstadgad tid är likställda med helgdagar, inte i och för sig synes hindra exempelvis att en brådskande häktningsförhandling äger rum på en lördag.

I samband med genomförandet av den nya lagstiftningen bör även vissa ändringar i författningar som utfärdas av Kungl. Maj:t övervägas. Jag syftar därvid främst på bestämmelserna om arbets-, mottagnings- och expeditionstider vid domstolar och förvaltningsmyndigheter. Som har angetts i promemorian aktualiseras också ändringar av andra i administrativ ordning utfärdade författningar.

I enlighet med vad jag nu anfört har inom justitiedepartementet upprättats förslag till

- 1) lag om ändrad lydelse av 72 § växellagen den 13 maj 1932 (nr 130);
- 2) lag om ändrad lydelse av 55 § checklagen den 13 maj 1932 (nr 131);
- 3) lag angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 30 maj 1930 (nr 173) om beräkning av lagstadgad tid;
- 4) lag angående ändrad lydelse av 5 § lagen den 27 mars 1936 (nr 81) om skuldebrev.

Förslagen torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga*.¹

Föredraganden hemställer att lagrådets utlåtande över lagförslagen måtte för det i 87 § regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Mats Larsson

¹ Förslagen, som är likalydande med de vid propositionen fogade förslagen, har utslutits här.

Utdrag av protokoll, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 18 mars 1965.

N ä r v a r a n d e:

justitierådet **HAGBERGH,**
regeringsrådet **WILKENS,**
justitieråden **RIBEN,**
BERGSTEN.

Enligt lagrådet den 17 mars 1965 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 5 mars 1965, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i 87 § regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till 1) *lag om ändrad lydelse av 72 § växellagen den 13 maj 1932 (nr 130)*, 2) *lag om ändrad lydelse av 55 § checklagen den 13 maj 1932 (nr 131)*, 3) *lag angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 30 maj 1930 (nr 173) om beräkning av lagstadgad tid* och 4) *lag angående ändrad lydelse av 5 § lagen den 27 mars 1936 (nr 81) om skuldebrev.*

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av hovrättsassessorn Bengt Rydin.

Lagrådet lämnade förslagen utan erinran.

Ur protokollet:
Stig Granqvist

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 19 mars 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, lagrådets den 18 mars 1965 avgivna utlåtande över de till lagrådet den 5 mars 1965 remitterade förslagen till

- 1) lag om ändrad lydelse av 72 § växellagen den 13 maj 1932 (nr 130),
- 2) lag om ändrad lydelse av 55 § checklagen den 13 maj 1932 (nr 131),
- 3) lag angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 30 maj 1930 (nr 173) om beräkning av lagstadgad tid,
- 4) lag angående ändrad lydelse av 5 § lagen den 27 mars 1936 (nr 81) om skuldebrev.

Med förmålan att lagrådet lämnat lagförslagen utan erinran hemställer föredraganden, att de måtte jämlikt 87 § regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Birgitta Liljefors